

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι..... Δρ. 2.—

Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ..... 2.50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 20

261—Γραφεῖον ὁδ. Ἑρμοῦ—261

Ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἀθηναίδος, ἐκφράζουσα τὰς εὐχαριστίας τῆς διὰ τὴν ὁσημέραι αὔξουσαν παρὰ τῷ κοινῷ καλῇ ὑποδοχῇ τοῦ φύλλου ἐκδίδει τοῦτο σήμερον ἡνέμητον, προστιθεῖσα ὅλην τερπνὴν καὶ ὠφέλιμον.

Υποδείξαντες ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς Ἀθηναίδος τοὺς ἀγλαοὺς καρποὺς τοὺς ἐκ τῆς καλλιέργειας τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος ὡς καὶ τὰς οἰκτρὰς συνεπείας τῆς ἐγκαταλείψεως αὐτοῦ, ἤδη σημειοῦμεν καὶ τὰ μέσα τῆς ἀναπτύξεως. Καὶ πρῶτον κατὰ τε τὴν τάξιν καὶ τὴν οὐσίαν εἶναι ἡ εὐσέβεια τῆς μητρὸς, καθότι ἡ μήτηρ εἶναι ἡ μόνη ἡ δυναμένη, συγχρόνως μὲ τὴν ὑπαρξίν, νὰ διαχύσῃ ἐπὶ τῆς ψυχῆς τὰς ἀκτίνας τῆς ἀγάπης, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς ὁποίας, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος αἶσθημα καταπέμπει τὰς ρίζας περὶ τὴν καρδίαν καὶ ἀναπέμπει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὸ φύλλον ἐκεῖνο, ὅπερ προαγόμενον θὰ ἐπιφέρῃ τοὺς καρποὺς τῆς ἀρετῆς διὰ τε τὴν αὐτοῦ καὶ τοῦ πλησίον τὴν εὐτυχίαν. Δεύτερον, εἶναι ὁ ἠθικὸς χαρακτὴρ τοῦ παιδαγωγοῦ πρὸς ὃν ὁ παῖς, κατὰ τὴν πλαστικὴν περίοδον τῆς ὑπάρξεώς του, ἀποβλέπει ὡς εἰς μαντεῖον καὶ τοῦ ὁποίου τὰς διδασκαλίας ἀγωνίζεται νὰ ἐφαρμόσῃ. Τρίτον, ἡ πνευματικὸς τοῦ ἱεροδιδασκάλου, ὅστις, διὰ τῶν διακεκριμένων αὐτοῦ γνώσεων καὶ τοῦ ἀγαθοῦ αὐτοῦ βίου, ὥρισθῃ ἵνα ἀναπληρῇ τὰς ἐλλείψεις καὶ προαγάγῃ ἐτι μᾶλλον τὸν χριστιανικὸν χαρακτῆρα τοῦ νέου.

Τὰ δευτερεύοντα μέσα ἕνεκα ἐλλείψεως χώρου παραλείπομεν, ἐπιπροσθετόντες ὅτι, ὅπως τὰ τρία εἰρημένα στοιχεῖα ἐνεργῶσι δραστηρίως καὶ ὁρθῶς, ὑπάρχει χρεῖα ἠθικῶν περιοδικῶν καὶ συγ-

γραμμάτων, ἅτινα διὰ τερπνῶς ὕφους καὶ εὐτελοῦς τιμῆς νὰ καταστῶσι κοινὰ παρὰ τῇ κοινωνίᾳ. Ἐπίσης δι' ἐκδόσεων τῶν Ἀγ. Γραφῶν καὶ θρησκευτικῶν συγγραμμάτων ὡς καὶ τοῦ κηρύγματος καὶ τῆς διδασκαλίας ἐν γένει τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Τότε δὲ θέλομεν ἔχει γονεῖς φιλοσόφους καὶ τέκνα εὐπειθῆ, σεβαστοὺς διδασκάλους καὶ ἐπιμελεῖς μαθητὰς, ἀγαπητὸν κληρὸν, εὐάγων λαὸν καὶ ἀρχὰς εὐσυνειδήτους· τότε θέλομεν ἔχει φιλανθρωπίαν, πατριωτισμὸν, αὐταπάρησιν, ἀγάπην καὶ τοὺς καρποὺς τούτων, τὴν εὐτυχίαν.

Ὁ Θεὸς ἐν τῇ πανσοφίᾳ αὐτοῦ ἐποίησε τὸν λογικὸν ἄνθρωπον ἐλεύθερον καὶ ὑπεύθυνον, ἐξ οὗ πηγάζει ἡ προσωπικὴ αὐτοῦ ἀξιοπρέπεια. Ἀλλὰ προσωπικὴ ἐλευθερία σημαίνει ἐκλογὴν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ὅτι ὁ ἄνθρωπος δύναται κατὰ βούλησιν νὰ πράξῃ τὸ καλὸν ἢ τὸ κακόν διὸ καὶ ἡ νίκη κατὰ τοῦ κακοῦ ἔχει ὡς βάσιν τὴν αὐτοουσίαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ εὐτυχία ἡμῶν ᾔρτηται ἐκ τῆς ἐκουσίου ἐκτελέσεως τοῦ καλοῦ, ὁ Θεὸς ἐνέθηκεν τοῖς σπλάγχνοις ἡμῶν τοὺς σπόρους τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος, ἵνα διὰ τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ καρπώμεθα τῶν εὐλογιῶν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ ὦμεν χρήσιμοι καὶ εὐτυχεῖς.

Τίς δὲν θαυμάζει τὴν ὥραιαν ὄρῃν βλέπων αὐτὴν χαριέντως κυματίζουσαν καὶ παίζουσαν μετὰ τῶν ἀνέμων. Οἱ κλάδοι αὐτῆς παρέχουσιν εἰς μὲν τὸν περωτὸν κόσμον ἄσυχον καὶ διαμονὴν πλουσίαν καὶ πολυτελῆ, ὅστις ἀνταποκρινόμενος εἰς τὴν ἐκδούλευσιν ταύτην μεταβάλλει αὐτοῦς διὰ τῶν γλυκῶν κελαδημάτων εἰς εὐφώνους ᾄδους, εἰς δὲ τὸν λοιπὸν λογικὸν τε καὶ ἐμψυχον κόσμον καταφύγιον προστασίας καὶ ἀνακουφίσεως κατὰ τε τοῦ καύσονος καὶ τῆς καταιγίδος, ἐνῶ δ

πελώριος αὐτῆς κορμὸς παρέχει οἰκήματα διὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ πλοῖα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ. Καὶ ὅμως ἡ ἄφθονος καὶ ἰσχυρὰ αὕτη ὕλη ἢ τόσον ἀναπόσπαστος διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἢ ἀνάπτυξις τῶν στοιχείων τῶν ἐν τῷ ξυλίνῳ περικαλύμματα τῆς μικρᾶς βαλάνου! Ἀλλ' ὅταν ὁ μικρὸς οὗτος σπόρος δὲν τυγχάνῃ τῆς δευτέρας συνεργείας τοῦ φωτός, τοῦ αἵματος, τοῦ ὕδατος καὶ τῶν στοιχείων τῆς γῆς, ἦται ὅταν δὲν καλλιεργῆται, ἀντὶ τὴν ἀνάπτυξιν εἰς ἰσχυρὸν σῶμα δὲ καὶ φράϊον χρῆσιμον γίγνεται καθίσταται βόρα τῶν χοίρων ἢ μένει νεκρὸς καὶ ἀγνοεῖται. Ἡ ὑπαρξίς, ἀπλῶς στοιχείου τινας ὅσον δῆποτε χρῆσιμον δὲν ἀρκεῖ, δεῖται ἀναπτύξεως, δεῖται τῆς προσκυούσης καλλιέργειας.

«Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης ἐγκράτεια· κατὰ τούτων οὐκ ἐστὶ νόμος.»

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

(Κατὰ τὸ θέρος 1876.)

Ἡ Καλλιρόη παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἰλισσοῦ. — Τα θερινὰ θέατρα παρὰ τὸν Ἰλισσὸν καὶ ἐν Φαλήρῳ.

Ὅραίαν τινὰ πρῶταν τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἠθέλησα ν' ἀποσπασθῶ ἐπὶ στιγμὰς τινὰς τῆς τύρβης τῶν καθημερινῶν ἀσχολιῶν καὶ ἐξελθούσα τῆς πόλεως διηυθύνθην πρὸς τοὺς ἀγρούς.

Σοβαρὰ αἰγὴ ἐπεκράτει εἰσέτι πανταχοῦ, ἐνῷ τὰ περίεξ ἀντικείμενα ὑπὸ τοῦ λυκαυτοῦ φωτιζόμενα ἐχρῶματίζοντο βαθμηδὸν ὡς ὑπὸ μαγικῆς τινος ἐπηρεῖας διὰ μυρτῶν καὶ ποικίλων ἀποχρώσεων. Ἐγὼ δὲ περιεχρῆς διὰ τὴν ἐλευθερίαν μου ἔτρεχον ἀπὸ λοφιδικοῦ εἰς λοφιδικόν, ἀπὸ ρυάκος εἰς ρυάκα, ὅτε μὲν συνήχουσα ἄνθη, ὅτε δὲ θαυμάζουσα τὸ μεγαλοπρεπὲς θέαμα τῆς φύσεως, ἦτις ἐκ τοῦ σκοτὸν προκύπτουσα ἀπεδύετο τὸν μελανὸν τῆς νυκτὸς πέπλον.

Αἶφνης ὅμως ἐνφ' ἀπαρηκλούθουν τὴν ροὴν τοῦ Ἰλισσοῦ, ὁ φλοῖσθος παρακεκλιμένης πηγῆς ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν μου ἐστάνην παρευθεῖς, διότι μοι ἐφάνη ὅτι διὰ μέσου τοῦ μονοτόνου ἤχου τῶν ὑδάτων διέκρινόν ἄσμά τι τοσοῦτω γλυκὺ, τοσοῦτω περιπαθὲς, ὥστε ὑπὸ συγκινήσεως ἀνεκφράστου κατὰκλῆφθαισα, προσήλωσα ὅλην τὴν προσοχὴν μου ἐν ἀκορασθῶ.

Καὶ ἀληθῶς ὁ φλοῖσθος ἐκεῖνος παρηκολούθει ἐλαφρῶς φωνὴν καθαρὰν καὶ νεανικὴν, ἥτις διὰ μυρτῶν μελωδικωτάτων τόνων, ὅτε μὲν ἀνεπαίσθητῶς ὑψουμένη, ὅτε δὲ μετ' εὐτροφίας ἀκατανοήτου συγχεομένη μετὰ τῶν ὑδάτων, ἀπετέλει ἁρμονίαν ὑψηλὴν καὶ αἰθέριον, ἁρμονίαν ἥτις καταθέλγουσα τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν ἐνέπνευεν

αὐτὴ μελαγχολίαν τινὰ γλυκύθυμον καὶ ἄφρισον.

Ἀλλὰ τὸ μέλος ἐκεῖνο ἐξέφραξε παρὰ τὸν τοσοῦτω μύχιον καὶ θλιβερόν, ὥστε τὸ πᾶν πόθου τοῦ ν' ἀνακαλύψω τὴν ἀδουσαν, ἀκούσας πως ἐλκουμένη, ἐπροχώρησα βήματά τινα πρὸς τὸ μέρος ὅθεν ἤρχετο ἡ φωνή.

Ὅποια ὅμως ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς μου, ὅτε διὰ μέσου τοῦ φυλλώματος διέκρινον νεανίδα καλλοῦντῆς οὐρανίας!

Λεπτὸς πέπλος ὑπὸ τοῦ πρωῒνου ζεφύρου κυματιζόμενος ἐκάλυπτε τὸ αἰθέριον αὐτῆς σῶμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ χάρις, ἡ νεότης καὶ ἡ εὐγένεια διέλαμπεν ἐν ἅπαντι τῷ μεγαλειῷ αὐτῶν. Ἐνῷ δὲ ὑπὸ τοῦ ἀγίου ἐκείνου ἐνθουσιασμοῦ κατεχομένη, ὃν ἀισθάνεται ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ πρὸς καλλιτεχνικοῦ ἀριστουργήματος, παρηκολούθουν τὰς ὕψους καὶ διαυγεῖς γραμμὰς, αἵτινες διέγραφον τὸ ἀνθηρὸν ἐκεῖνο σχῆμα, ἐνῷ προσεπάθουν ν' ἀνακαλύψω τὴν μυστηριώδη μαρμαρυγὴν, ἥτις ἐφώτιζε τὸ ροδοειδὲς καὶ χιονόλευκον ἐνταυτῷ ἐκεῖνο σῶμα δὲν ἤξεύρω ὅποιον προαίσθημα, ὁποία συγκινήσις με ἐκάμε νὰ ἐννοήσω ὅτι ἡ σεμνὴ καὶ δειλὴ ἐκείνη κόρη δὲν ἀνῆκεν εἰς τὰς φθαρτὰς καλλονὰς τοῦ κόσμου τούτου, εἰς τὰ διαβατικά τῆς ὕλης δημιουργήματα, ἀλλὰ κάτοικος ποιητικοῦ τινος καὶ αἰθεραίου κόσμου, εἰς τοὺς μυστηριώδεις ὠκεανούς τῆς φαντασίας πλανωμένη, ἔθεσε πρὸς στιγμὴν τὸν ἐλαφρόν αὐτῆς πόδα ἐπὶ τῆς Ἀθηναϊκῆς πεδιάδος, ὅπως διαλύουσα αἶφνης τὰ σκοτὴ τῆς λήθης, διαχύσῃ τὸ φέγγος ἀθανάτων καὶ προσφιλῶν ἀναμνήσεων! Ἀφελῶς καὶ μετὰ χάριτος πρὸς τὸν ρυάκα κεκλιμένη ἐκράτει ἀνὰ χειρὰς ὕδριαν ἀφ' ἧς κατέρρεε τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς ἐκείνης, ὅπερ ἀφρίζον κατέβρεχε τοὺς λεπτοφύεις αὐτῆς πόδας καὶ παρηκολούθει μετὰ ταῦτα τὸν ροὴν τοῦ ἐπὶ τῆς χλόης.

Ἀλλὰ μόλις ἤκουσε τὸν κρότον τῶν βημάτων μου, ἐστράφη ἀνῆσυχως ζητοῦσα ν' ἀνακαλύψῃ τὸν τολμῶντᾶ νὰ διαταράξῃ οὕτω πᾶς τὸ ἄσμά της· ὁ θαυμασμός μου τότε ἠύξησεν ἐτι μᾶλλον ὅτε μοι ἀπεκαλύφθησαν οἱ κανονικοὶ καὶ λεπτοὶ χαρακτῆρες τῆς μορφῆς της. Τὸ ἦθος τῆς ἐνέφανε τὴν δειλίαν τῆς παιδικῆς ἀφελείας, ἐνῷ τὸ ἐμβριθὲς καὶ βαθύ αὐτῆς βλέμμα, ὅπερ διέχυνε περίεξ τὴν ζωὴν νεότητός ἀθανάτου, ἀπεκάλυπτε τὴν ἀμετάθετον ἐκείνην γαλήνην, ἥτις μόνῃ χαρακτηρίζει τὰς ἐκλεκτὰς καὶ γενναίας ψυχὰς· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ μετώπου της ἐπλανᾶτο βαρὺ τι νέφος μελαγχολίας, μελαγχολίας ἀξιοπρέπους καὶ εὐγενούς, ἥτις καθωραίζεν ἐτι μᾶλλον τὴν συμπαθεῖ ἐκείνην φυσιογνωμίαν. «Ὡ σὺ ἦτις μοὶ ἐμπνέεις τοσαύτην συμπάθειαν, εἶπον τότε προχωροῦσα μετὰ σεβασμοῦ πρὸς αὐτήν, εἰπέ μοι διατί τὸ ἄσμά σου εἶναι τοσοῦτω θλιβερόν ἐν τῷ μέσω τῆς χαρμολογίας ταύτης φύσεως;»

Ἡ ἄγνωστος τότε προσηλώσασα ἐπ' ἐμὲ τοὺς